

Jan Liszka

Rok V

Metoda kręgu biblijnego

Krąg biblijny jest metodą pracy z Pismem Świętym w grupie. Polega ona spotkaniu grupy osób w celu wyjaśnienia księgi, tematu lub perykopy oraz aplikacji wniosków wynikających z tego wyjaśnienia do własnego życia. Metoda pracy kręgu polega przede wszystkim na dyskusji, której przedmiotem jest konkretny wcześniej wyznaczony tekst biblijny, indywidualnie przygotowany¹. Jest to forma pozaliturgicznego kontaktu ze słowem Bożym. Metoda ta została opracowana we francuskim JOC (Jeunesse Ouvrière Chrétienne) i niemieckim CAJ (Christliche Arbeiterjugend)². Oprócz nazwy „krąg biblijny”, która wskazuje przede wszystkim na to, że metoda ta dotyczy pracy w grupie osób, ta forma pracy z tekstem natchnionym bywa nazywana także: „rozmową biblijną” ponieważ opiera się głównie na dyskusji, która przecież zajmuje większą część spotkania oraz „kręgiem żywej Ewangelii” gdyż opiera się głównie - choć nie koniecznie - na tekstach ewangelicznych, z których wyprowadza się wnioski dla wzrostu chrześcijańskiego życia³. Kręgowi powinien przewodniczyć odpowiednio przygotowany lider. Spotkanie kręgu winno rozpoczynać i kończyć się modlitwą. Po modlitwie, następuje czas czytania, nawet kilkakrotnego, tekstu oraz chwila medytacji⁴. Następuje właściwa część kręgu czyli dyskusja. W ogóle główną specyfiką spotkań w kręgach jest to, że wszyscy uczestnicy wspólnie podejmują dyskusję nad danym fragmentem biblijnym. Najpierw lider grupy powinien postawić uczestnikom szereg przygotowanych i odpowiednio przemyślanych pytań zmierzających do wyjaśnienia podstawowego sensu tekstu. Kolejnym etapem jest zastosowanie wyników wcześniejszych rozważań do życia, czyli aktualizacja⁵, aby refleksja nie nad słowem Bożym nie pozostała tylko w sferze teorii i przemyśleń, ale mogła przemieniać życie chrześcijan. Krąg należy zakończyć modlitwą, najlepiej spontaniczną, nawiązującą do treści, które zostały poruszone w trakcie spotkania.

---

¹ Por. Jerzy Suchy, *Wprowadzenie do praktycznego studium Pisma świętego*, w: Hugolin Langkammer, *Mały słownik biblijny*, Wrocław 1993, s.225.

² Por. Ryszard Kamiński, *Biblia w życiu parafii i małych wspólnot religijnych*, w: *Biblia w nauczaniu chrześcijańskim*, red. J. Kudasiewicz, Lublin 1991, s.155

³ Por. *Wstęp ogólny do Pisma Świętego*, red. Jan Szlaga, Poznań-Warszawa 1986, s. 264.

⁴ Por. Jerzy Suchy, *Wprowadzenie do praktycznego studium Pisma świętego*, s.225.

⁵ Por. *Wstęp ogólny do Pisma Świętego*, red. Jan Szlaga, s.265.

Do dyskusji najlepsze są fragmenty mające szczególne znaczenie dla życia chrześcijańskiego: wezwania i pouczenia Jezusa, apostołów czy też innych pisarzy Nowego Testamentu, a mniej nadają się relacje historyczne czy opisy cudów, z których trudno wydobyć przesłanie, wszystko jednak zależy od stopnia dojrzałości i wiedzy teologicznej uczestników. Przy doborze tekstów należy uwzględnić sytuację uczestników kręgu, ich wiek, wykształcenie, obowiązki zawodowe, rodzinne i społeczne. Dobrym do rozważania może być tekst liturgii niedzielnej, co pozwoli uczestnikom głębiej przeżyć Eucharystię.

Kręgi biblijne można przeprowadzać różnymi metodami:

1. Metoda indukcyjna – zobacz – osądź – wprowadź w życie. Na pierwszym etapie uczestnicy analizują możliwie szeroko treść tekstu stawiając pytania: kto? co? gdzie? kiedy? jak? dlaczego? aby jak najlepiej zagłębić się w sens literalny omawianej perykopy. Następnie uczestnicy próbują wspólnie rozwiązać problemy literacko-egzegetyczne, na które natrafili w pierwszej części. Trzeci etap to zastosowanie poznanych treści do potrzeb i życia uczestników spotkania.

2. Metoda lektury tematycznej – uczestnicy umawiają się, że w ciągu jednego lub kilku spotkań pracować będą nad jednym tematem, wybranym zagadnieniem np. Duch Święty, małżeństwo w Biblii, osoba Jezusa Chrystusa. Uczestnicy dzielą się na grupy i w oparciu o różne teksty opracowują dane zagadnienie, a następnie konfrontują swoje wnioski ze sobą ukazując pełniejszy obraz oraz pokazując szerszą perspektywę jaką niesie ze sobą lektura wielu fragmentów tekstu natchnionego.

3. Metoda wyszukiwania myśli przewodniej danej perykopy. Zebrani, dzieląc się na małe grupy, pracując nad tym samym fragmentem. Przypuszczalnie każda z grup odnosi się do danego tekstu w trochę innym aspekcie. Na końcu dokonuje się konfrontacji wniosków i ukazując w ten sposób pełniejszy obraz perykopy, metoda ta pokazuje, iż tekst biblijny odpowiada na wiele różnych pytań i może być różnie interpretowany.

4. Metoda „drzewo”. Po przeczytaniu fragmentu Pisma Świętego uczestnicy kręgu rozważają go i zapisują swoje myśli na jego temat. Następnie lider przedstawia im istotę przesłania danej perykopy (pień drzewa), od której odchodzą spontaniczne idee i skojarzenia zebranych (gałęzie drzewa). Taką drogą przedstawione zostaje bogactwo które niesie w sobie analizowany fragment⁶.

---

⁶ Por. R. Lis, *Zagadnienia z katechetyki formalnej*, Lublin 1991, s. 105.

Prowadzący spotkania powinien odznaczać się umiejętnością kierowania rozmową i znajomością problematyki biblijnej. Najlepiej, aby był to duchowny lub odpowiednio przygotowana osoba świecka⁷. Jeśli prowadzi osoba świecka jest rzeczą bardzo wskazaną, aby duszpasterz mimo wszystko był obecny na rozmowie biblijnej. Jeśli jest to niemożliwe, powinien omówić z prowadzącym temat, dać mu po pomoce oraz omówić rezultaty spotkania. Jest to swoiste dowartościowanie roli ludzi świeckich, gdyż ani animator, ani uczestnicy nie są prowadzeni za rękę, lecz sami podejmują trud poznania i zgłębiania słowa Bożego. Ważne jednak wydaje się być odpowiednie przygotowanie lidera znane duszpasterzowi, aby podołał on swojej roli⁸.

Dyskusyjna metoda pracy stawia również pewne wymagania przed uczestnikami dlatego winni to być już chrześcijanie dojrzałsi, o podobnych doświadczeniach i podobnym poziomie intelektualnym. Powinni być to też ludzie zainteresowani tematyką biblijną. Krąg nie powinien przekraczać liczby 15 osób, ponieważ przy większej liczbie uczestników rozmowa staje się utrudniona i mniej owocna. Zbyt duża liczba osób zmniejsza także zaangażowanie członków. Gdy grupa jest zbyt liczna, warto ją po prostu podzielić na kilka mniejszych grup roboczych, z których każda otrzymuje zestaw pytań, z którymi ma się zmierzyć. Potem odpowiedzi mniejszych grup łączy się w końcowych wnioskach spotkania⁹. Kręgi biblijne przy dobrym przygotowaniu i kierownictwie mają wielkie znaczenie formacyjne. Uczestników zmuszają do przemyślenia Pisma świętego, do wypowiedzi na jego temat oraz do wysnucia życiowych wniosków. Pismo święte jawi się wtedy jako lektura bliska życiu uczestnika. Uczy się on patrzeć na świat i swoje życie oczami wiary, oraz konfrontuje je z wymaganiami stawianymi przez Boga. Rozmowy biblijne mają też wielkie znaczenie dla duszpasterza. W czasie dyskusji poznaje i zbliża się do codziennych radości i problemów nurtujących jego parafian. Ułatwia mu to zrozumienie motywów ich działań i postępowań oraz pomaga w rozwiązywaniu problemów. Prościej jest mu także głosić słowo Boże, które skonfrontowane z problemami wspólnoty, staje się łatwiejsze w odbiorze i jawi się jako bardziej aktualne. Doświadczą także, iż nie jest samotny w podejmowaniu trudu naśladowania Pana¹⁰.

Gdy krąg jest nieprzygotowany odpowiednio lub biorą w nim udział niewprawni uczestnicy oraz niedoświadczony lider dyskusja jest narażona na pewne niebezpieczeństwa. Pierwszym jest pochopne wysuwanie wniosków niezgodnych z duchem Ewangelii bądź

---

⁷ Por. Ryszard Kamiński, *Biblia w życiu parafii i małych wspólnot religijnych*, s.156

⁸ Por. *Wstęp ogólny do Pisma Świętego*, red. Jan Szłaga, s.265.

⁹ Por. Tamże, s.265.

¹⁰ Por. Tamże, s.266.

nauczaniem Kościoła lub tanie moralizatorstwo. Należy wtedy konfrontować wnioski z wyznaniem wiary i nauczaniem Kościoła. Drugim niebezpieczeństwem jest odejście od głównego tematu i zagubienie się w zaułkach spraw drugorzędnych i nie dotyczących tekstu biblijnego. Należy wtedy sprowadzić dyskusję na właściwe tory. Innymi niebezpieczeństwami jakie mogą zagrozić dyskusji są: odejście od Pisma świętego jako zasadniczego źródła, brak kultury rozmowy (przerywanie i ocenianie innych wypowiedzi), wyciąganie pochopnych wniosków, brak wzajemnej życzliwości i szacunku, chęć ukazania intelektualnej wyższości¹¹.

Jak więc widać metoda ta jest bardzo dobra dla większej liczby osób zaangażowanych w wierze. Praktyka duszpasterska wskazuje na to, iż jest świetnie przyjmowana przez młodzież. Krąg biblijny łączy ludzi pozwalając im pogłębiać swoją wiarę oraz nawzajem się ubogacać. Jest to bardzo dobra forma pracy z tekstem natchnionym. Pismo święte jest słowem Boga skierowanym do człowieka. Powstające grupy czy też kręgi biblijne, rozważające spotkanie Boga z człowiekiem w Jego Słowie, są wielką nadzieją dla współczesnego Kościoła. Potrzeba dużego zaangażowania i otwartych serc, by głód Słowa Bożego, był stale zaspokajany w Kościele, poprzez głębokie a zarazem religijne przeżywanie lektury Pisma.

---

¹¹ Por. Tamże, s.265.